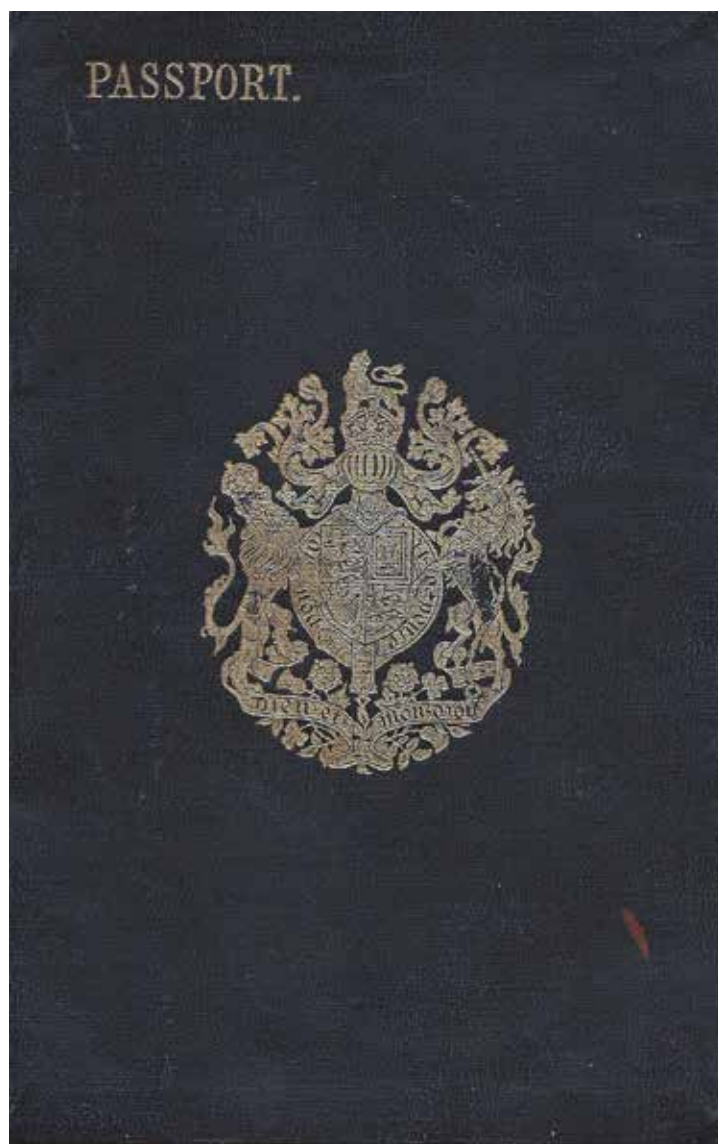

Vems var passet? se sidan 5.

**Välkommen till DIS Syds årsmöte
söndagen den 31 mars på Bellevue Park i Malmö**

DISkutabelt

medlemsblad för Föreningen för
Datorhjälp i släktforskningen, region
syd. DIS Syd.
Utgivningsbevis 21725

Upplaga
2 900 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare
Staffan Knös

Redaktör
Mats J Larsson, mats@dis-syd.se

Tryck
Mixi Print AB, Olofström

DIS Syd
Porfyrvägen 20, 22478 Lund
Org.nr 846005-7527

Facebook: [https://www.facebook.com/](https://www.facebook.com/ForeningenDISSyd/)

ForeningenDISSyd/

Hemsida: <http://www.dis-syd.se>

Årsavgift

Helbetalande 70 kr
Famijmedlemskap 35 kr
Medlemskap i DIS centralt fordras.
Helbetalande 180 kr
Famijmedlemskap 90 kr

Adressändring

Anmäls alltid av medlemmar via:
<http://www.dis.se/sjalvservice> - medlemmar.

Annon priser

Helsida 2 000 kr
Halvsida 1 000 kr
Kvartsida 800 kr
Åttondelsida 400 kr

Innehåll i DISkutabelt

- 3 Ordförandens ledare
- 4 Redaktörens spalt
- 5 Vem var Sigrid Sheppard? av Mats J Larsson
- 8 Nu har tavlan kommit hem av Eva Solér
- 9 Ny fadder Sven Kylefors, Distansutbildningar i Disgen
- 10 Inbjudan till DIS Syds årsmöte
- 11 Valberedning önskar förslag, Weekend i Malmö
- 12 Gör som tusentals släktforskare - använd Disbyt av Lena Ringbrant Ekelund
- 13 Saxade tips & notiser
- 14 Släktforskarveckan i Skåne av Magnus Hellblom
- 16 Bakom kulisserna på Allt för Sverige av Mats J Larsson
- 17 Vägar mot Lund - bokrecension av Lars-Åke Stenemo
- 18 DIS Syds program vårterminen 2019
- 19 DISkutabelt som pdf, Håll medlemsregistret aktuellt
- 20 DIS Syds styrelse, faddrar och övriga funktionärer

Välkommen till DIS Syd

Vi gör din släktforskning enklare

Vi erbjuder våra medlemmar i
Skåne, Blekinge och södra Halland:

- Hjälp och stöd med att använda datorn i släktforskning från vår supportorganisation (faddrar)
- Kurser, träffar och workshops i Disgen, Disbyt, Dispos och Kartor på flera orter i DIS Syd
- Intressanta föredrag och trevliga släktforskarkontakter
- DISkutabelt är föreningens medlemsblad som innehåller erfarenheter, tips och föreningsnytt och kommer ut fyra gånger om året.

När du blivit medlem i föreningen DIS så bjuds du på första årets medlemskap i DIS Syd. Vi hoppas att du ska fortsätta vara medlem hos oss.

Allt detta får du som medlem i vår förening. Det kostar 70 kr per år, 35 kr för famijmedlemmar och förutsätter att du även är medlem i riksföreningen DIS.

Polisen och DNA registren!

Hej alla medlemmar! I skrivande stund *slaskar och braskar* den sydsvenska vintern utanför dörren och jag njuter av att grota ner mig i släktforskningen.

Jag jobbar nu bland annat med att komplettera mina uppgifter med hjälp av den nya Dödskivan nr 7, slutversionen, som lanserades i december. Tack vare att man i Disgen 2018 kan göra en sökning i två steg, dessutom i andra steget med negativ sökning, kan jag få fram de personer som behöver kompletteras. Just nu arbetar jag med alla personer i min forskning som är födda 1860-69. Tänk vilka möjligheter med Disgen! Det ger samtidigt också en kvalitetskontroll på min forskning, vilket alltid behövs. Dessutom har jag hittat mängder med fel på dödskivan, som jag rapporterar in.

Jag har också under vintern fortsatt med att fördjupa mig i mina *DNA träffar* på Family Tree DNA. För att öka möjligheterna för att klara ut hur jag är släkt med *träffarna* har jag DNA-testat min syster, inte för att vi tror att vi har olika arvs massa. Tillsammans med våra kusiner, som också är testade, kan vi sedan saxa oss fram lite enklare och försöka reda ut hur och hur nära vi är släkt med övriga *träffar*, spännande men inte helt enkelt.

Det har ju framkommit i medierna att polisen börjat intressera

sig för de DNA-databaserna som vi släktforskare skickat in. Med anledning av det fick vi som lämnat DNA prov till ftDNA idag ett brev från deras företagsledning, där de noga påpekar att polisen inte har öppen access till ftDNA:s databas. Polisen har alltså inte behörighet att botanisera runt kors och tvärs i databasen. Polisen måste precis som vi lämna ett DNA-prov, som sedan jämförs med *våra* DNA-prover och kanske då får träff, precis vi släktforskare kan få.

Det drar ihop sig till vårt årsmöte, kallelse och program hittar du på sidan 10 i tidningen. Vår valberedning med Christer Thörn i spetsen vill gärna ha förslag på funktionärer till styrelsen. Vi söker också personer som vill hjälpa till vid utbildningar, ett jättetrevligt jobb som uppskattas av *kunskapstörstande* och *hjälpökande* medlemmar. Är du intresserad av att hjälpa till eller engagera dig i styrelsen, som funktionär eller handledare vid medlemsträffar, eller känner någon som är lämplig, tveka inte att tipsa valberedningen.

Nu är det hög tid att betala medlemsavgiften till DIS och DIS Syd för 2019. I decembernumret av Diskulogen fick du ett utskick med inbetalningskort samt på baksidan de uppgifter vi har om dig i medlemsregistret

Håll dina uppgifter aktuella och kompletta i medlemsregistret. Alla kontaktuppgifter är viktiga men i

synnerhet e-post-adressen, eftersom mer och mer information kommer via e-post och i utskick från föreningen. Vårt eminenta månadsbrev skickas till den e-postadress du har i medlemsregistret. Tänk därför på att hålla registret komplett och uppdaterat; självservice för medlemsregistret hittar du på DIS hemsida (Länken finns i redaktionsrutan på sidan 2 i DISkutabelt). Föreningen tvingas nog tyvärr, mer och mer gå över till digitala utskick, på grund av miljö- och kostnadskäl.

Jag hoppas att vi ses på DIS Syds årsmöte den 31 mars. Vi erbjuder några intressanta föredrag, där har du också tillgång till våra *fadder-, kart- och disbytbord* för frågor och svar. Välkommen!

*Lycka till med släktforskningen!
önskar er ordförande
Staffan E:son Knös*

Bidrag till DISkutabelt

Vill du dela med dig av dina erfarenheter av släktforskning med eller utan dator? Har du synpunkter på vår tidning eller vår förening. Vi tar gärna mot ditt bidrag i **DISkutabelt**. Kontakta i så fall vår redaktör Mats J Larsson på 070-372 75 01 eller mats@dis-syd.se. Manusstopp för nästa nummer är den 6 maj.

Material kan skickas till redaktören. Författarna får granska artiklarna före tryckning. Citat ur **DISkutabelt** får göras om källan anges. För återgivande av signerade artiklar samt illustrationer krävs tillstånd av författaren, illustratören eller fotografen.

Fotot i artikeln från Norra Skåne har tidningen bidragit med. Sven Kylefors har lånat ut sin porträttbild och Lars-Åke Stenemo illustrationen till sin recension. Övriga foton i har tagits av Jan Nilsson, Hans Bjernevik, Lars-Åke Stenemo och redaktören.

Redaktörens spalt

Så har det blivit ett nytt år – med nya insatser. Särskilt om man ska följa de otaliga spelbolagens uppmaningar i alla kommersiella TV-kanaler. Att dom inte tröttnar. Man får ju sår i öronen, som min far sa. Jag får sår i själen, men mig lurar dom inte! Här satsas det icke!

Vintern i våra trakter verkar avlägsen i mitten av februari. I pressen spekuleras om att den meteorologiska vintern ska hoppa över det här året. Den snö som kommit i nordöstra Skåne är ändå inget att ha. Som de gamle sa förr; *de e fåragö*. Man får nöja sig med vintersport på TV med alla skidmästerskap som är på gång. Det är betydligt säkrare för en sportfane till redaktör än att själv klämma lagg. Huga!

Vår ordförande berättar på förra sidan om sina ansträngningar att uppdatera sin släktforskning med hjälp av den nya dödboken. Här på redaktionen pågår motsvarande aktivitet, interfolierat med tidningsmakande och utbildningsförberedelser.

Jag har nyligen läst två böcker som jag kan rekommendera. Den ena heter *Svälten – hungeråren som formade Sverige* av Magnus Västerbro. Missväxten under åren 1867-69 är en av de värsta naturkatastroferna i Sveriges historia och dess effekter förstärktes av politiska felbeslut och misstag. Hungersnöden bidrog till stora sociala spänningar och blev startskottet för massmigrationen, främst till Nordamerika. En skakande historia om ett avlägset Sverige men samtidigt om ett Sverige som var nyss. Jag tycker att Magnus Västerbros bok bör studeras av släktforskare som bakgrund till Sveriges omdaning från bonde- till industrisamhälle. Den fick förra året Augustpris som bästa fackbok.

Den andra är också en Augustprisvinnare fast från 2011, Elisabeth Åsbrinks *Och i Wienerwald står träden kvar*. Den handlar om Otto Ullman, en judisk pojke från Wien.

I februari 1939 får han och sextio andra barn lov att lämna Wien och räddas från nazisternas förföljelse och kommer till Sverige. Föräldrarna skriver dagligen brev till sonen i hopp om att de en gång ska återförenas. I Sverige blir Otto dräng i nordöstra Skåne. När han är sjutton år kommer han till godsherre Kamprad i Småland. Familjen tar emot den judiske flyktingen trots att de är anhängare till Hitler. Sonen, Ingvar, och Otto blir vänner och Otto blir så småningom anställd i Ingvars företag IKEA.

Visst kände jag till att Kamprad varit nazianstruken i sin ungdom, men genom boken blev jag medveten om att det inte enbart var ungdomsynder. Jag läste Åsbrinks bok i den januarivecka då *Förintelsens dag* inföll. Det blev mitt sätt att hedra dem som föll offer för det fasanfullaste som mänskligheten hittills har åstadkommit. Må de aldrig glömmas!

Vår nye Disgenfadder Sven Kylefors presenterar sig på sidan 9. Han skriver att han visste, innan började släktforska, att han stammade från bönder i Småland. Så resonerade jag också; att mina släktingar hade varit bönder, fast inte i Småland utan på Lundaslätten, kanske hade någon varit hantverkare och en eller annan soldat. Min hypotes har faktiskt visats sig hålla, hittills är väl bäst att tillägga.

Då har det varit mera spännande att forska på hustruns pappas släkt. Min hustrus farfars farfars far invandrade från Holland till Sverige omkring 1780. Han föddes omkring 1741 i Nejkirk i Holland och gifte sig i samma stad 1770. De fick barn i Holland, Danmark och så småningom också i Sverige. Minst nio barn blev det och han slog sig till slut ned i Marstrand. Han var jude.

Först med Gustav III förändrades den tidigare synen på judarnas invandring, bosättning och religionsutövning i Sverige. 1775 fick en

jude från Tyskland, Aaron Isaak, tillstånd att med sin familj slå sig ner i Stockholm. En judisk församling bildades i Stockholm på 1770-talet och då hade fri religions utövning tillåtits också för judar i Marstrand, som var en frihamn. Bosättningsrätten begränsades till Stockholm, Göteborg, Norrköping, Marstrand och Karlskrona. Det bestämdes också att en jude som önskade bli självständig näringsidkare måste införa ett kapital om minst 2 000 riksdaler. Det talade även om vilka yrken som tilläts. Detta reglemente upphävdes 1838 då alla judar i landet gjordes till svenska medborgare.

Min hustrus anfader var alltså jude och bodde i Marstrand. Där hade han sillsalteri och trankokeri men också tobaksfabrik och handelsbod innan han och hans barn flyttade till Göteborg omkring 1806. Han dog i Göteborg 1809. Man kan fundera över hur han och hans familj togs emot av befolkningen i Marstrand?

På sidan 12 uppmanar Lena Ringbrant Ekelund läsarna att använda sig av Disbyt. Det instämmer jag i. När jag har sökt efterlevande till hustruns anfader har jag i flera fall genom andra forskares uppgifter i *guldgruvan* Disbyt kommit vidare.

Jag önskar er nöjsam läsning av tredje numret av nya DISkutabelt.

Mats J Larsson

Vem var Sigrid Sheppard?

I förra numret skrev jag att min hustru och jag besökte goda vänner i Kävlinge vid Mårtenstid, Irja och Jan Andersson. Irja bad mig undersöka ett pass som hon funnit i sin mammas efterlämnade saker. Det var utfärdat av generalguvernören i Tiensing i maj 1915 för en man vid namn Georg Walter Sheppard. Vad som intresserade Irja var att passet också gällde Sheppards hustru, Sigrid Sheppard. Sigrid uppgavs i passet vara född i Sverige 1880 med efternamnet Borgström. Irja trodde inte att det rörde sig om en släkting, men kanske kunde jag få fram fler uppgifter om Sigrid Borgström; var hon kom ifrån och hur hennes familj såg ut?

Om hustrun Sigrid framgår det att hon var 34 år och att hon inte hade något yrke. Hon var född i Sverige den 26 oktober 1880 och hennes flicknamn var Borgström. Även om Sigrid finns uppgifter om längd och hur hon såg ut plus ett foto. I passet har de hade tre barn Lilian Sigrid Victoria 9 år, Henry Oscar Cuthbert 6 år och Walter Sigvard Cuthbert 4 år. Däremot finns det ingen uppgift om när och var Georg Walter och Sigrid gifte sig.

Av stämplarna i passet har Sheppards varit i Kina och 1915 rest till England, via Sibirien, Ryssland, Sverige och Norge. Det finns utöver ryska stämplarna, stämplarna från Bergen och Liverpool. De reser till USA och Canada. Vidare finns det viseringar

från London till Göteborg och uppgift om att de ska återvända hem (till England) i mars 1919 med båten Balder. I den sista stämpeln i passet har de varit på Kinesiska konsulatet i Vancouver i Canada och ska åka vidare till Shanghai i Kina i juni 1919. Vad Sheppard handlade med framgår inte men familjens resande över världen skulle göra en nutida backpacker avundsjuk.

Den märkligaste noteringen i passet är av signerad av Elis Lindström vid Täby Livsmedelsnämnd i mars 1919 då familjen tydligen uppehöll sig i Täby. *Ransonerade i Täby fr.o.m. 22/3 1919.* Vad menades med det? Hade det med ransoneringsen under och efter första världskriget att göra?

Passet

Georg Walter Sheppards pass är imponerande, med massor av stämplarna och stämpelmärken. Inledningen är mäktig; *Nr 4 Passport By His Britannic Majestys Consoul General at Tiensin (Kina)*. Passet gällde för två år och kunde förnyas för ytterligare fyra gånger om två år i taget. Av stämpelmärken framgår att passet förnyades två gånger t.o.m. oktober 1921. När passet utfärdades var Sheppard 49 år. Han var handelsman (Merchant) och född i Catford Bridge den 1 juni 1865. Av passet framgår hans längd, hur hans näsa såg ut, ögonfärg, mun, hårfärg m.m. Han var brittisk medborgare. I passet finns hans fotografi inklistrat.

Skådespelerska, hushållsföreståndare, mor

I Rotemannen 3 återfinner jag Sigrid Borgström 1893 boende på Klevgränd 3 i Stockholm med sin mor och med brodern Oscar Adolf som inneboende. 1901-03 bor Sigrid och modern i Göteborg, inflyttade från Katarina församling i Stockholm, på två olika adresser och nu tituleras hon skådespelerska. Hon har tydligen valt faderns yrke. Jag har inte lyckats finna var hon spelat teater och med vilket sällskap, men troligen både i Stockholm och Göteborg. Hon flyttar till Johannes församling i Stockholm i november 1903.

Åter till Rotemannen och Stockholm; 1903-04 kallas Sigrid hushållsföreståndare

Sigrid

Näväl, det var ju Sigrids härstamning som skulle undersökas. Jag fick fem träffar på Sigrid Borgström i Arkiv Digital's register *Befolkningen i Sverige 1860-1947*. Sigrid Augusta Borgström var född den 26/10 1880 i Sankt Nicolai församling i Nyköping. Hennes föräldrar hette Gustaf Adolf Andersson Borgström och Augusta Charlotta Petersson. Fadern titulerades teaterlev och Sigrid var deras femte barn.

Familjen var bosatt i första kvarteret nr 98 o 98½. Fadern, teaterleven, var född den 30/10 1849 i Karlstad. Modern var född den 3/2 1852 i Lunda socken i Sörmland. De hade gift sig den 11/7 1875. I husförhöret 1876-80 redovisas fyra barn inklusive Sigrid. Två bröder Axel Oscar och Gustaf Wilhelm hade dött, mycket unga, innan Sigrid föddes. En bror Oscar Adolf fanns i livet, född den 9/12 1877. Något femte barn har jag inte lyckats hitta.

Vid nästa husförhör bor Sigrids familj kvar på samma ställe i Nyköping, men uppges flytta till Stockholm i oktober 1881. I husförhöret i Nyköping 1886-90 bor den frånskilda hustrun Augusta Charlotta Borgström kvar på samma ställe som tidigare med dottern Sigrid. I ett dokument i längden från Katarina församling intygas att Gustaf Adolf Borgström, men inte hustrun, är inskriven i Katarina i februari 1882. Föräldrarna har tydligen skilt sig och Sigrid bor hos modern, men var har brodern Oscar Adolf blivit av?

och är bosatt på Birger Jarlsgatan 27. Hos henne bor en flicka, hennes dotter Sigrid Viktoria Borgström född den 9/2 1904 i Johannes. Modern och brodern bor inte där. I födelseboken för Jacob och Johannes är antecknat att dottern är född utom äktenskapet (oä). Men intressantare är noteringen om att som fader har erkänt sig Sheppard, Georg Walter f 2/6 1865, skeppsagent i Shanghai, Engelsk undersåte. 1904-05 tituleras Sigrid åter skådespelerska och bor på Nybrogatan 73 med dottern Victoria, som fortfarande betecknas oä, trots noteringen i födelseboken och även om hon i Rotemannen kallas Borgström Sheppard i efternamn. Där är också noterat att Sigrid och dottern flyttar den 4/7 1905 till Kina. Det är sannolikt det sista vi ser av Sigrid i svenska arkiv. Det finns inga uppgifter om Sigrid i Sveriges dödbok 1860-2016. Däremot har dottern Victoria Sheppard återvänt till Sverige. Hon dör ogift i Stockholm den 11/10 1975.

Resten av familjen

Sigrids far Gustaf Adolf Borgström flyttade från Stockholm till Göteborg i januari 1886. Han kallas nu aktör och bor tillsammans med sonen Oscar Adolf. Föräldrarna delade tydligen barnen mellan sig efter skilsmässan. Fadern tog hand om sonen, medan modern tog hand om dottern Sigrid. Far och son flyttar tillbaka till Stockholm 1889, men återvänder till Göteborg 1893. I september samma år får Gustaf Adolf engagemang i Köpenhamn och flyttar dit, medan Oscar Adolf, då 16 år, återvänder till Stockholm där vi senare i Roteman-

nen hittar honom inneboende hos modern och system. Sina sista år tillbringar f skådespelaren Gustaf Adolf Borgström i sin födelsestad Karlstad och han dör där den 9/10 1900.

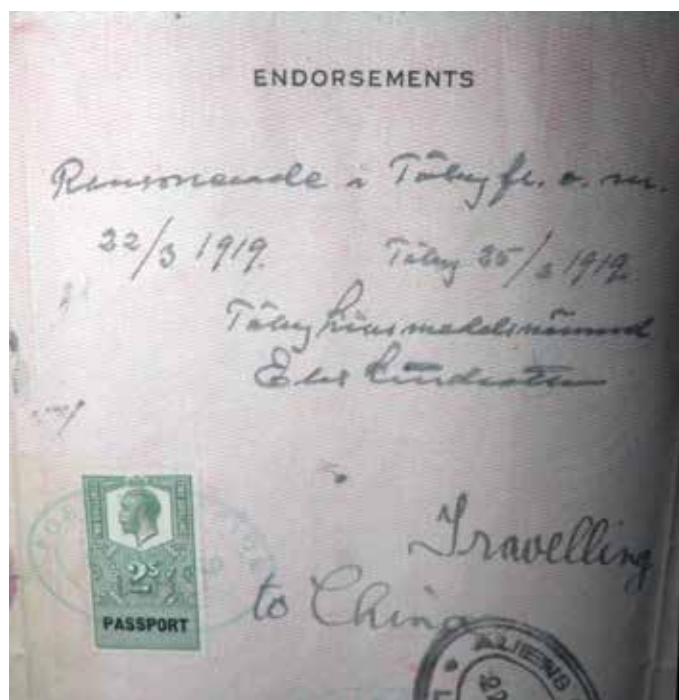
I registren Sveriges befolkning 1900 och 1910 återfinns brodern Oscar Adolf som kypare i Gustavi församling i Göteborg 1900 och 1910 som vaktmästare i Kungsholms rote i Stockholm. Han är ogift och han dör i Högalids församling den 31/7 1945.

Sigrids mor Augusta Charlotta Borgström lever i Stockholm efter dottern Sigrids emigration till Kina 1905. Hon dör den 8/11 1935 i Maria Magdalena församling. Enligt Sveriges dödbok är hon frånskild sedan 1883.

Reflektioner

Sigrids far var teaterlev när hon föddes och blev sedermera skådespelare eller aktör. Föräldrarna skildes, vilket var ovanligt på den tiden, när Sigrid var tre år och hon levde därefter tillsammans med sin mor. Var det ändå fadern som påverkade Sigrid att välja skådespelaryrket?

Var träffade Sigrid mannen som erkände sig som far till hennes dotter Victoria, engelsmannen och skeppsmäklaren Georg Walter Sheppard. Skedde det i Stockholm eller utomlands? Jag är böjd att tro att Sheppard besökte Sverige. Dottern betecknas oä i födelseboken, trots att det är antecknat att Georg Walter Sheppard har erkänt faderskapet. Anteckningen är skriven med samma handstil som resten av födelsenotisen, men kan förstas ändå vara tillagd senare. När och var gifter de sig? Sker det i Sverige eller på väg till Kina?

Ovan anteckningen i passet av Elis Lindström från Täby Livsmedelsnämnd i februari 1919. Till höger Sigrid Sheppard i passet 1915.

Paret Sheppard med barn för av passet att döma en kringresande tillvaro under och efter första världskriget, som jag antar berodde på makens yrke som skeppsmäklare. Besöker Sigrid någonsin modern eller brodern vid sina mellanlandningar i Sverige? Jag tror det eftersom passet är stämplat både i Stockholm och Göteborg.

Sigrid, ett skilsmässobarn, skådespelerska och mor till ett oäkta barn, blev skeppsmäklarhustru till en engelsman och reste med honom över världen. Kunde hon drömma om det, som liten flicka i Nyköping på 1880-talet?

Mats J Larsson

Källor

- Nyköping Sankt Nicolai (D) Cl:10 1862-80 sid 166
- Nyköpings Sankt Nicolai (D) Ala:19a (1876-80) sid 270
- Nyköpings Sankt Nicolai (D) Ala:20a (1881-85) sid 270
- Nyköpings Sankt Nicolai (D) Ala:21a (1886-90) sid 267a
- Göteborgs domkyrkoförsamling (O) Alla:22 (1899-1907) sid 6098
- Göteborgs domkyrkoförsamling (O) Alla:26 (1899-1907) sid 7065
- Sveriges befolkning 1900 (Sigrid Augusta Borgström)
- Rotemannen 3 (Sigrid, modern och brodern) Jacob och Johannes (A, AB) Cla:33 (1900-04) sid 401 (dottern Victorias födelsenotis)
- Göteborgs domkyrkoförsamling (O) Ala:29 (1883-1890) sid 104 (fadern och brodern)
- Göteborgs domkyrkoförsamling (O) Ala:54 (1891-1899) sid 52 (fadern och brodern)
- Karlstad stadsförsamling (S) Al:48 (1896-1900) sid 436 (fadern)
- Sveriges befolkning 1900 och 1910 (brodern)
- Sveriges dödbok 1860-2016.

Nu har tavlan hittat hem

Mysterium. Tack vare släktforskning fick frågorna ett svar.

2015 påbörjade Monica Lundström sitt sökande av efterlevande till en ovanlig tavla som en Anna Pehrsson fått på sin 50-årsdag.

Nu, tre år senare, med hjälp av släktforskning har mysteriet fått en lösning. En släkting är upphittad och tavlan är återlämnad.

Ett namn, Anna Pehrsson, ett födelseår och datum, 1854 den 1 augusti, samt en by, Tågarp, var allt Monica Lundström hade att gå på när hon för tre år sedan hittade en tavla i sin pappas, Joseph Brännborns, efterlämnade tillhörigheter.

– Jag hittade tavlan när min mamma gick bort 2015, säger Monica Lundström.

Joseph Brännborn var begravningsentreprenör och auktionsförrättare i Broby och Monica Lundström tror att han har kommit över tavlan genom att ha köpt den från ett dödsbo eller att den funnits kvar efter en auktion.

– Jag hörde av mig till Norra Skåne för jag ville veta vem Anna Pehrsson var och kanske hitta hennes efterlevande, säger Monica Lundström.

Artikeln i Norra Skåne, publicerades den 12 september 2015. Det var skriven av den välkända Norra Skåne-profilen Bertil Nilsson och fick rubriken *Vem var Åbohustrun Anna Pehrsson i Tågarp?*

Tyvärr gav inte artikeln alla svar på Monica Lundströms frågor, men några dagar senare kom det fram vem Anna Pehrsson var. Nu återstod att hitta hennes släktingar för att ge tillbaka tavlan.

I helgen vecka 45, tre år senare, fick så mysteriet sin slutgiltiga lösning – genom släktforskning.

– Det var arkivens dag och då fick man ett erbjudande att under två dagar släktforska gratis i alla Sveriges register – så då blev det snabba ryck, säger Monica Lundström som sedan sju veckor tillbaka har börjat med släktforskning.

Och snabbt gick det. Efter att ha hittat den Anna Pehrsson det gällde med hjälp av födelseåret och datumet fann hon att byn Tågarp låg i Hörby kommun.

Det visade sig att Anna och hennes man Sven Pehrsson fick två söner, August och Nils.

Av en slump valde Monica Lundström att forska vidare på Augusts namn. August, föddes den 24 februari 1883 och tog Stenlund som knektnamn.

August fick i sin tur nio barn tillsammans med sin fru, varav en av dem var Sven Stenlund, född 1916.

Sven Stenlund fick i sin tur två döttrar.

– Jag sökte på Gun-Britt och fick upp en i Hörby som stämde överens med åldern och ringde, säger Monica Lundström.

På andra sidan luren svarade Gun-Britt Johansson som var helt ovetande om att hennes farfars mor hette Anna Pehrsson.

– Det var ett lite konstigt samtal att få, säger Gun-Britt Johansson som hörde av sig till sin syster, som också släktforskar, för att bekräfta släktskapet.

Tavlan har nu hittat hem och frågan vem Anna Pehrsson var är besvarad – allt tack vare en detektiv Lundström i Broby.

Eva Solér

Monica Lundström till vänster och Gun-Britt Johansson till höger poserar med Anna Pehrssons tavla

Publicerat i tidningen Norra Skåne den 17 november 2018. DISkutabelt har fått tillåtelse av journalisten Eva Solér och Chefredaktör Carl Johan Bauler att återpublicera artikeln med foto.

Under höstterminen 2018 gick Monica Lundström en nybörjarkurs i släktforskning på Christianstads Pensionärsuniversitet med mig som lärare. Monica berättade då om tavlan som hon hade efter sina föräldrar och att hon gärna ville hitta dess rättmätiga ägare. Med hjälp av Släktforskarförbundets register Sveriges Befolkning lyckades vi finna den rätta Åbohustrun Anna Pehrsson från Tågarp. Resten av forskandet har Monica stått för själv. Tack vare henne fick vi publicera denna solskenshistoria. Mats J Larsson

Sven Kylefors – ny Disgenfadder

Jag heter Sven Kylefors, pensionär sedan mer än tio år tillbaka. Jag är gift och har två vuxna barn. Jag bor i Helsingborg, nära Ramlösa Brunnsspark.

Utöver släktforskning ägnar jag min pensionärstillvaro åt folklig dans och musik. Jag trivs i naturen och att vara i rörelse, så det har blivit många strövtågsresor, cykelresor och skidveckor genom åren.

Jag har utbildning som ingenjör och ekonom. Mitt arbetsliv har jag tillbringat i Televerket/Telia i olika befattningar. Jag har följt utvecklingen från ett affärsdrivande statligt verk till en internationell börsnoterad koncern. I mina uppgifter som ekonomichef fick jag möjlighet att driva pilotprojekt för utveckling av stödsystem för budget och redovisning, som

sedan implementerades i övriga teleområden. Min senare tid i yrkeslivet ägnade jag mycket åt kvalitetsfrågor och hade bl. a. uppdrag som examinator i *Utmärkelsen Svensk Kvalitet*. Alltsedan 1960-talets kvällskurs *Avancerad kurs i ADB* har jag följt utvecklingen inom ADB och IT och på nära håll sett hur tekniken har påverkat människor och samhälle.

Jag har sedan unga år känt till att alla mina anor var bönder från Kronobergs län. Inte särskilt spännande för en tonåring. I mogen ålder vaknade emellertid ett intresse för vad det var för personer, var de hade bott och vilka levnadsvillkor som hade styrts deras liv? Då

startade en fördjupad släktforskning som väl kan antas aldrig komma till ett slut. Det finns alltid mer att upptäcka. Och jag har senaste året fått uppleva vad de flesta släktforskare vet, men inte alltid genomför; att intervju de gamla släktingarna. Jag lyckades spåra

upp pappas kusin, en pigg och trevlig kvinna i 80-årsåldern som bodde kvar i farmors fars gård och hade egna berättelser och foton från gården och personerna. Särskilt intressant eftersom min farmor hade gått bort när pappa bara var åtta år.

Mitt första försök med datorstöd i släktforskningen höll inte måttet och jag hittade då Disgen, som jag har använt i många år. Jag har också ställt upp och hjälpt till att genomföra nybörjar- och fortsättningskurser för HSBF:s (Helsingborgs Släktforskare- och BygdeFörening) medlemmar och provar denna terminen att ordna Disgen workshop på Helsingborgs stadsarkiv.

Sven Kylefors
Disgenfadder

DISkutabelt hälsar Sven välkommen som Disgenfadder och önskar honom lycka till med sin viktiga uppgift. Svens kontaktuppgifter hittar ni på tidningens sista sida.

DISkutabelt hälsar Sven välkommen som Disgenfadder och önskar honom lycka till med sin viktiga uppgift. Svens kontaktuppgifter hittar ni på tidningens sista sida.

Distansutbildning Disgen 2018 grundkurs

För dig som inte kan komma till de olika träffar som DIS Syd arrangerar, erbjuder vi nu möjligheten till en lärarledd distansutbildning om grunderna för Disgen. Utbildningen är framtagen av DIS Filbyter och ingår nu i DIS utbildningsprogram.

I distansutbildningen ingår ett kurskompendium och en grundutbildning i åtta delar, samt därefter ett antal fördjupningsdelar för självstudier. Du kan jobba i din egen takt och när det passar dig.

Efter varje del i grundutbildningen skickar du in en redovisning (*säkerhetskopiering*) till din personliga handledare, som granskar den och återkommer till dig med synpunkter.

Du kan hela tiden få hjälp av din personliga handledare om något är oklart, via e-post eller telefon. Alla kursdeltagare jobbar med samma underlag, du jobbar alltså inte med din egen familj.

För DIS medlemmar, som inte är med i någon regionförening, kostar distansutbildningen 1 000 kr. För medlem i DIS Syd kostar kurskompendium och de första fem delarna 600 kr, och för delarna sex till åtta tillkommer 200 kr.

Är du intresserad? Kontakta då Anders Lindberg som är utbildningsansvarig i DIS Syd, 0708-39 79 08 eller anders.lindberg@dis-syd.se.

Välkommen till Årsmötet 2019

**Söndagen den 31 mars kl. 13.00 – 16.00
på Bellevue Park i Malmö**

DIS Syd kallar sina medlemmar till årsmöte söndagen den 31 mars kl. 13.
I år äger årsmötet rum på Bellevue Park Eddagatan 3 i Malmö. Lokalen heter Valhall.

Vid årsmötet erbjuder vi medlemmarna två föredrag

Jan-Åke Hager, ordförande i föreningen G-gruppen, berättar om *Gränslös forskning över Östersjön*. G-gruppens stora projekt *Över Östersjön* innebär registrering av passagerarlistor från åren 1690-1864 av trafiken mellan södra Sverige och de f.d. svenska områdena i norra Tyskland. G-gruppen samverkar med många släktforskarföreningar i Tyskland och övriga länder runt Östersjön och har en unik kompetens för den som släktforskar i dessa länder.

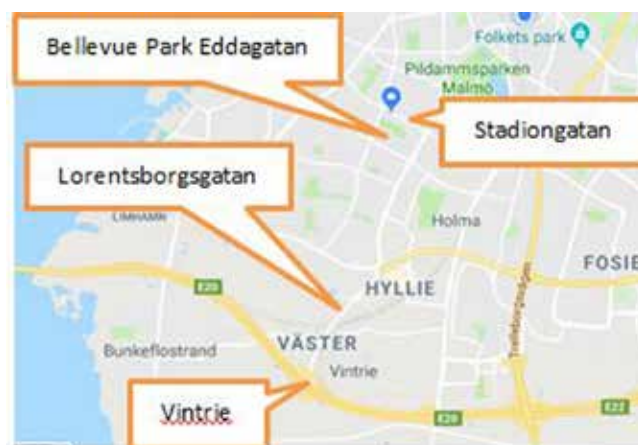

Torgny Larsson, Disgenfadder och ledamot av föreningen DIS supportråd, berättar om nästa version av vårt släktforskarprogram Disgen.

Tågresenärer går av vid station Triangeln.
Byt till buss nr 1 i riktning mot Elinelund.
Hållplats Bellevue Park.

Eddagatan är en parallellgata till Stadiongatan. *Bilister* kör Yttre Ringleden (E20) mot Köpenhamn fram till trafikplats Vintrie. Kör in på Lorensborgsgatan (mot köpcenter Emporia). Fortsätt fram till Stadiongatan. Sväng vänster. Kör till bensinstation CircleK. Sväng vänster på Bellevuevägen och omedelbart vänster igen till Eddagatan. Parkering finns mellan CircleK och Eddagatan.

**Välkommen till årsmötet och påverka verksamheten i din förening
eller bara umgås en stund med likasinnade**

Program för Årsmötet

- Jan-Åke Hagers föredrag *Gränslös forskning över Östersjön*
- Föreningen bjuder på kaffe eller te och smörgås
- Årsmötesförhandlingar enligt stadgarna med val till styrelse m.m. samt beslut om medlemsavgift 2020. Dagordning, årsberättelse och valberedningens förslag finns på hemsidan
- Torgny Larssons föredrag om *nästa version av Disgen*
- Efter programmet kan man besöka DIS Syds fadderbord, kartbord och Disbytbord. Ta gärna med ditt Disbytutdrag på USB-sticka eller ta med dig datorn.

Välkommen till årsmötet och påverka verksamheten i din förening eller bara umgås en stund med likasinnade.

Valberedningen önskar förslag

Inför årsmötet önskar DIS Syds valberedning förslag på ledamöter i styrelsen.

Vi efterlyser också personer som kan tänka sig att hjälpa till med utbildning eller som användarstöd för medlemmarna i Disbyt eller Disgen.

Vi söker frivilliga till valberedningen.

Om någon känner sig manad kan man höra av sig till mig per 0709-96 76 87 eller christer@dis-syd.se.

Christer Thörn

Valberedningens ordförande

Föreنا Årsmötet i DIS Syd med en

WEEKEND I MALMÖ

Lördagen den 30 mars erbjuds

- Bonita and the Blues Shacks, Viktoriateatern (Picknickföreställning där alla gäster är välkomna att ta med sig egen mat och dryck)
- Matilda the Musical, Malmö Opera.
- Hej på dig du gamla primadonna! En minnesmosaik om revykungen Karl Gerhard. MAF, Scen 1, N. Skolgatan 10,
- Scheherazade, Nordisk premiär med Mark van de Wiel på klarinett, Malmö Live konserthus
- Farliga förbindelse, Malmö Stadsteater Hipp
- XenoMania! – Ale Möller och ett niomannaband, Palladium – ett hus för musik och dans

För information och bokning: <https://www.kulturcentralen.nu/>, <https://www.malmoopera.se/matilda>, <https://malmolive.se/program>, <https://evenemang2.malmo.se/>

Hotellalternativen i Malmö är många. Några hundra meter från Triangeln och busshållplatsen till Bellevue Park ligger STF:s vandrarhem Malmö City eller Scandic Hotell (f.d. Sheraton). Bokning på t.ex. www.booking.com.

Gör som tusentals släktforskare – använd Disbyt

Har du skickat in din släktforskning till Disbyt?

Disbyt innehåller 38,8 milj poster.

Har du sökt i Disbyt?

Om inte så har du en guldgruva att upptäcka.

När jag började använda Disbyt, skickade jag in ett litet bidrag från min släktforskning för att kunna klättra vidare i släkträden. Det var många år sedan och jag hade tänkt att jag skulle skicka in ett nytt utdrag, men blev inte färdig. Jag trodde att jag måste ha kontrollerat alla orter, källor m.m. - men det behöver man visst inte!

Vid DIS Syds höstmöte pratade jag med Kent Hektor som är Disbytombud i Skåne. Direkt efter det samtalet gjorde jag ett Disbytutdrag och skickade iväg hela min släktforskning. Ibland tänker jag att man inte ska dela med sig, för det finns vissa släktsamlare som bara kopierar allt utan att själva göra jobbet, men då tänker jag att de missar ju det roliga sökjobbet. Själv blir jag så glad när jag hittar någon som forskar på samma släkt som jag. Ska jag inte dela denna glädje till andra? Klart man ska!

Antavla i Disbyt med fyra generationer

Eftersom jag skickade in mer än 2 000 personer så kan jag nu även öppna en antavla i Disbyt med fyra generationer. Mycket användbart! Disbyt är också mycket bra när man försöker hitta hur man är släkt med sina DNA-kusiner.

En ny detalj är att man kan pila sig mellan forskare som har samma person i sitt släkträd.

När ditt Disbytbidrag är klart får du från Disbytombudet en text-fil med alla släktforskare som har någon gemensam släkting med dig.

Uppbyggt av DIS-medlemmar

Disbyt är uppbyggt av DIS-medlemmar, som har skickat in utdrag från sina släktforskarprogram. Varje post innehåller uppgift om namn, församling och årtal för händelser som född, gift och död, eller annan händelse.

Som medlem i DIS får du uppgifter om en person i taget och vem som har skickat in uppgifterna.

När du själv skickat in material till Disbyt får du uppgifter om en familj åt gången och kan dessutom klättra vidare i släkträden.

Om du skickat in mer än 200 personer får du en funktion som gör det möjligt att bläddra mellan medlemmar som forskat på samma person och har du skickat fler än 1000 personer kan du öppna en antavla med fyra generationer.

Endast DIS-medlemmar kan skicka in sitt släktmaterial till Disbyt - men man behöver inte använda Disgen.

Disbyt kan ta emot material från alla släktforskarprogram. Om du använder Disgen gör du ett Disbytutdrag med hjälp av en funktion för det som ingår i programmet. Om du använder ett annat program så gör du en Gedcom-export eller sparar dina uppgifter i en Gedcom-fil. Skicka ditt Disbyt-utdrag eller Gedcom-fil till närmaste Disbytombud.

Föreningen Släktdatas register

I samarbete med föreningen Släktdata har betydligt mer än 500 000 poster med utdrag ur Släktdatas födelseregister lagts in i Disbyt. Det du finner i Disbyt är barnets födelseuppgifter samt en länk som leder direkt till Släktdatas uppgifter på Internet. Tanken är att du som användare av Disbyt skall få tips om att de uppgifter du söker finns i Släktdatas register. Efternamnet står inom hakparenteser eftersom det är skapat baserat på faderns namn i födelsenotisen.

Icke-medlemmar kan söka som gäster

Om du inte är medlem i DIS, kan du söka i Disbyt som gäst. Du kan då se vilka poster som finns, men du får inte reda på vem som har lämnat uppgifterna och du kan inte klättra i släkträdet.

Vilka uppgifter finns med?

I databasen finns en 110-årsgräns. Det vill säga att inga uppgifter yngre än 110 år tas med, om personen kan vara i livet. Uppgifter yngre än 110 år kan tas med om personen avled för mer än 10 år sedan.

Databasen är en andrahandskälla där varje medlem själv ansvarar för det material som man bidragit med.

Viktigt att kontrollera alla sina uppgifter!

Databaser i övriga nordiska länder

Vi har en särskild databas för Finland, som än så länge främst innehåller uppgifter från de svensktalande delarna av Finland. Norska Slekt og Data har en motsvarande databas som heter DISTreff. Via norska DISTreff når du också danska DIS-træff-DK. Ditt svenska Disbytlösenord gäller i alla dessa databaser!

Lena Ringbrant Ekelund

Kartfadder och Disgenfadder

Saxade tips & notiser

Lyssna på nya och gamla avsnitt av Släktband

Just nu pågår den sjuttonde säsongen av Släktband i Sveriges Radio P1. Det är Gunilla Nordlund och Elisabeth Rehnström som skapar Släktband även den här säsongen. I de tio avsnitten presenteras spännande öden, familjehemligheter, arkivbesök och inte minst praktiska råd från kunniga släktforskare. Programmen bygger på

brev från lyssnare och i varje avsnitt sätter en historiker, eller någon annan från forskarvärlden, släkthistorien i ett sammanhang.

Varje avsnitt är cirka 25 minuter. Tidigare säsongers avsnitt finns tillgängliga på Sveriges Radios hemsida.

Gamla tiders sjukdomsnamn

Gamla tiders sjukdomsnamn är en modern uppföljare av boken *Svenska sjukdomsnamn i gångna tider* av apotekaren Gunnar Lagerkranz. Författare är Olof Cronberg, läkare och släktforskare, och han har tagit ett nytt grepp och rätt ut de frågetecken som släktforskare ofta träffar på i sin forskning. Förutom en omfattande ordlista finns sjukdomsbeskrivningar av såväl dåtida som moderna behandlingsmetoder.

Gamla tiders sjukdomsnamn ges ut av Sveriges Släktforskarförbunds förlag och är på 164 sidor. Medlemspriset är 199 kr i Rötterbokhandeln.

Databasnyheter från släktforskarförbundet

Sveriges släktforskarförbund arbetar ständigt med att ta fram nya databaser och förbättra de befintliga. Här är det senaste i databasplaneringen.

I slutet av februari kommer den utlovade uppdateringen av *Sveriges dödbok 7*, den senaste versionen av Dödboken att publiceras på Rötter för nedladdning. Uppdateringen kommer att ingå på kommande nytryck av skiva och usb, men kommer inte att kunna laddas ned till tidigare versioner av Dödboken.

Under 2019 kommer förbundet att lansera en ny befolkningskiva – *Sveriges befolkning 2000* med person- och boendeuppgifter för alla svenskar som levde den 31 december detta år.

Arbetet med en ny version av dödboken – *version 8* har redan kom-

mit igång som ska täcka perioden från 1830 och vara klar 2021 har redan kommit igång och fått en lovande start.

Svenska.se en utmärkt resurs för släktforskare

Har du någon gång undrat över vad frejd betyder? Eller vad åborätt egentligen var? Svaren på många av släktforskningens små mysterier finns faktiskt oftast inte långt bort. På *svenska.se* kan du söka i de tre ordböckerna SAOL, SO och SAOB på samma gång.

SVENSKA AKADEMIENS
ORDBÖCKER

Webbplatsen *svenska.se* är en samlingsplats för Svenska Akademiens språkresurser. Här söker du bland annat i *Svenska Akademiens ordbok* (SAOB), som är en historisk ordbok där du hittar beskrivningar av all slags skriven svenska från 1521 till våra dagar.

Särskilt släktforskare har nytta av Svenska akademiens ordbok, som ger utmärkt hjälp vid läsning och för förståelsen av äldre ord och texter. SAOB omfattar i dag 37 band och cirka 500 000 uppslagsord.

På *svenska.se* söker du även i Svenska Akademiens ordlista (SAOL) och Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien (SO) som båda utgår från modern svenska, men som även förklarar en hel del äldre och i dag ovanliga ord.

Därför är *svenska.se* en utmärkt resurs för släktforskare. Tack vare att du kan söka i alla tre uppslagsverken samtidigt får du oftast träffar på knepiga ord som SAOB ännu inte hunnit fram till i dagsläget.

Storstädernas historia i tre volymer

Nu finns Sveriges tre största städer historia presenterad i nya böcker från förlaget Historiska media. Redan 2016 kom *Stockholms historia*, författad av Lars Ericsson Wolke och i år har förlaget följt upp med liknade böcker om Malmö och Göteborg.

Malmö då och nu är skriven av Sydsvenskanjournalisten Martin Andersson och skildrar de många epoker som präglat staden vid Öresund sedan den grundades på medeltiden.

Lika gammal är inte Göteborg, som fyller 400 år 2021. I Göteborgs historia *Porten mot väst* beskriver författarna Tomas Andersson och Peter Sandberg hur staden som grundades vid Göta älv på 1600-talet utvecklades att bli en av landets viktigaste industristäder.

Saxade tips & notiser

Sveriges befolkning 1940 i Arkiv Digital

I slutet av december fick Arkiv Digitals abonnenter en efterlängtd julklapp. Det handlar om drygt 6,3 miljoner svenskar som levde den 31 december 1940. Källmaterialet till Sveriges befolkning 1940 utgörs av de utdrag som skickades till Statistiska Centralbyrån för att utgöra underlag till 1940 års folkräkning.

Nytt från Riksarkivet

Volymer med slutår 1948 har publicerats av Riksarkivet. Vid årsskiftet släpptes ca 1 500 digitaliserade volymer från huvudsakligen kyrkoarkiv och 148 volymer i SCB-utdrag födda, vigda, döda enligt gällande sekretessregler på 70 år.

Folkräkningsdatabasen 1930 har uppdaterats med totalt 50 586 poster i 43 församlingar fördelade på fyra län; Östergötlands, Kalmar, Skaraborgs och Västerbotens län.

Lyssna på samtal om historia

Första världskrigets bombkrig, Peter den stores europeisering av Ryssland, järtecken under 1500-talet, den unge Winston Churchill, suffragetterna ... Variationen är stor i podden Historia Nu. Varje vecka samtalar journalisten och poddaren Urband Lindstedt med intressanta gäster om spännande historiska personer och händelser - från forntid till nutid. Att lyssna på historia är ett bra komplement till att läsa den. Podden finns på webben och i alla vanliga podcast-appar.

Släktforskarnas Årsbok 2019

Släktforskarnas årsbok är forumet för längre artiklar om släktforskning och angränsande ämnen i en trevlig mix. Släktforskarnas Årsbok 2019 innehåller ett flertal artiklar om värdet av källkritik och konsten att väga olika källor mot varandra. Brott och straff finns som vanligt också med liksom spännande nya forskningsresultat kring kända svenska kvinnor och män.

Förköper du årsboken före den 30 april får du den för 250 kr (ordinarie pris 350 kr). Årsboken kan beställas i Rötterbokhandeln och levereras före midsommar.

DISkutabelt har klippt tips och notiser från tidningarna *Släkthistoria*, *Släkthistoriskt Forum* och *Populär Historia*, *Rötter* samt Riksarkivets hemsida.

Släktforskarvecka i Skåne

Inspirerade av sin systerförening i Dalarna planerar Skånes Släktforskarförbund under sommaren 2019 arrangera en Släktforskarvecka i Skåne. I Dalarna har man arrangerat sådana veckor under två somrar. Det har varit lyckade och välbesökta arrangemang.

Vi ska erbjuda en palett med olika aktiviteter för såväl den erfarna släktforskaren som nybörjaren under semestertiden. En årstid då många vill besöka orter och platser varifrån man har anor, men då oftast släktforskarföreningarnas verksamhet ligger nere.

Besökare kan få hjälp av lokala kunniga släktforskare som under veckan via sina föreningar kan ge intressant information om människor, byar, arkiv samt demonstrera olika hjälpmedel och annat.

Under veckan den 1–6 juli kommer det att finnas både schemalagda och fria aktiviteter samt tips och guidning på olika besöksmål. Du lägger upp din vecka efter vad du tycker är intressant, stora möjligheter finns att besöka flera besöksmål och platser kopplade till dina anor och intresseområden.

Följande släktforskarföreningar i Skåne har idag anmält sitt deltagande; Eslöv, Göinge, Lund, Kristianstad, Kullabygden, Kävlinge, Mellanskåne, Staffanstorp, Söderslätt, Ystad, Åsbo och Österlen. Föreningarna har delat upp veckan mellan sig som framgår av affischen på nästa sida.

Information om Släktforskarveckan i Skåne har redan förmedlats till alla medlemsföreningar i Sveriges Släktforskarförbund men också i Tyskland, våra nordiska grannländer, Balticum och USA.

Arrangörerna har också tät kontakt med Landsarkivet i Lund, Skånes Hembygdsförbund, Universitetsbiblioteket i Lund, Domkapitlet i Lund, Genealogiska Förbundet samt tidningen *Släkthistoria*.

DIS Syd har beslutat att föreningens funktionärer ska ställa upp och informera om föreningen DIS och våra produkter på de olika orterna under Släktforskarveckan i Skåne.

Magnus Hellblom
Ledamot av Skånes Släktforskarförbund och DIS Syd

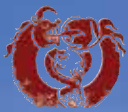
Håll dig uppdaterad på; [http://www.sgfm.se/slaktforskarvecka i Skåne](http://www.sgfm.se/slaktforskarvecka_i_skane)

Släktforskarvecka SKÅNE 1–6 juli 2019

Arrangör:

Skånes Släktforskarförbund
i samarbete med lokala släktforskarföreningar

Måndag 1 juli

ACS Arkivcentrum Syd, Lund
Lunds Släktforskarförening

Tisdag 2 juli

Mellanskånes Släkt- och
Hembygdsforskarförening
Staffanstorps
Släktforskarförening
Eslövs-Höörs
Släkt- och Folklivsforskare

Onsdag 3 juli

Österlen Släkt- & Folklivs-
forskarförening

Ystadbygdens Släkt-
och Bygdeforskarförening

Söderslätts Släkt- och
Hembygdsforskarförening

Torsdag 4 juli

Kristianstadsbygdens
Släktforskarförening
Göinge Släkt- och hem-
bygdsforskarförening

Fredag 5 juli

Åsbo Släkt- och Folklivsforskare
Kullabygdens Släktforskare

Lördag 6 juli

Kävlingebygdens
Släktforskarförening
Kullabygdens Släktforskare

www.sfv2019.sgfm.se

Bakom kulisserna på Allt för Sverige

Lördagen den 19 januari firades Släktforskningens dag. Jag medverkade i Kristianstadsbygdens Släktforskarförenings program på Studieförbundet Vuxenskolan med att informera om Föreningen DIS och Disgen 2018. Programmet i övrigt; Ewa Nilsson erbjöd två tillfällen för intresserade att börja släktforska. Siv Nilsson höll sitt föredrag *Så klädde vi oss förr* och eftersom årets tema var fotografiet och släktforskningen så visade släktforskarföreningen ett fint bildspel om Kristianstad genom tiderna.

Även stadens bibliotek hade arrangemang på Släktforskningens dag. Jag smet dit på eftermiddagen för att lyssna på Fredrik Meisters föredrag *Bakom kulisserna på Allt för Sverige*. I Kulturkvarterets Konsertsal var det nästan fullsatt, många Kristianstadsbor, inte bara släktforskare, var intresserade. Fredrik hade jag stött på under släktforskardagarna i Köping 2013, när han presenterade projektet om unga släktforskare som startat 2011.

Fredrik inledde med att berätta att han börjat släktforska 2006 som sextonåring. Allt eftersom fler och fler arkiv publicerades på Internet ökade hans intresse. Allt hade börjat med att hans farfar hade två bröder som emigrerat till USA, en av dem skulle ha varit elektriker på Pearl Harbour. Det var ingen skröna, familjelegenden visade sig vara sann och Fredrik har numera kontakt med sin pappas släktingar på Hawaii.

Fredrik har arbetat med *Allt för Sverige* sedan 2015. Och en ny säsong av programmet skulle börja följande vecka, berättade han. Han rekryterades till programmet av en släkting till sin fru, Helena Stark, som var programmets släktforskare, men som senare fick cancer och dog. Fredrik är numera ensam släktforskare i programmet, men får hjälp att lösa gåtorna från flera håll.

Programmet är ett norskt format och *Allt för Sverige* görs av ett produktionsbolag för Sveriges Television.

Fredrik kunde stolt berätta att programmet fått en amerikansk Emmy. Programmets bärande idé är återförening. 30 – 40 personer är på plats under den månad som inspelningen tar. Och det handlar ibland om långa inspelningsdagar och mycket väntan. Det är bara två dygn mellan den sista inspelningsdagen med finalen och den avslutande släkträffen, så det kan också handla om snabba ryck.

Alla amerikaner med svenskt ursprung kan delta i *Allt för Sverige*. De får inte ha varit i Sverige tidigare och de ska vara släktintresserade. För de amerikaner som deltar är allt gratis. Ansökan till programmet görs via Internet. Det brukar röra sig om omkring 70 presumtiva deltagare som ska gås genom; att bekräfta det svenska ursprunget, att finna levande släktingar i Sverige, att identifiera platser och att hitta bra släkthistorier. Man gör casting för presumtiva deltagare i Los Angeles och New York. Det kan röra sig om 50-60 personer och bland dem väljer man för programmet ut fem kvinnor och fem män i olika åldrar och med geografisk spridning.

I förberedelserna använder sig Fredrik av traditionell släktforskning i svenska och amerikanska arkiv. Han använder sig både av gratisarkiv och betaltjänster. Ofta får han begära kompletterande uppgifter för att komma vidare. Alla fall blir inte heller lösta, berättade Fredrik. Han söker efter vad han kallade *skatter*; sådant som kan illustrera programmet, såsom foton, brev, bouppteckningar, andra handlingar, kartor och hus. En konstnär målar det släkträd som alla medverkande får. Allt material som tas fram och filmas visas av olika skäl inte på TV, vilket ibland kan reta Fredrik, som arbetat hårt med att få fram dokumentationen.

Fredrik underströk den stora betydelse som programledaren Anders Lundin har för programserien.

Programmets idé är att koppla ihop då och nu och det tycker Fredrik att programmet lyckats bra med; det blir bra TV, avslutade han.

Mats J Larsson

Fredrik Meister på Släktforskardagarna i Köping 2013. Lika ung nu som då.

Vägar mot Lund – bokrecension

Sommaren 2018 utkom *Vägar mot Lund* med Anders Ödman som redaktör. Han har ägnat sitt liv åt historisk arkeologi och var tidigare chef för Lunds universitets historiska museum. Boken kan kort beskrivas som historien om Lunds domkyrkas tillkomst. Men det är den ingående redogörelsen för själva entreprenaden som gör boken intressant långt utanför intresset för staden Lund eller dess domkyrka. Det är beskrivningen av arbetsledning, arbetare, dragdjur, transportvägar för stenen, vagnar och andra delar i den stora och långa entreprenaden som väcker intresse.

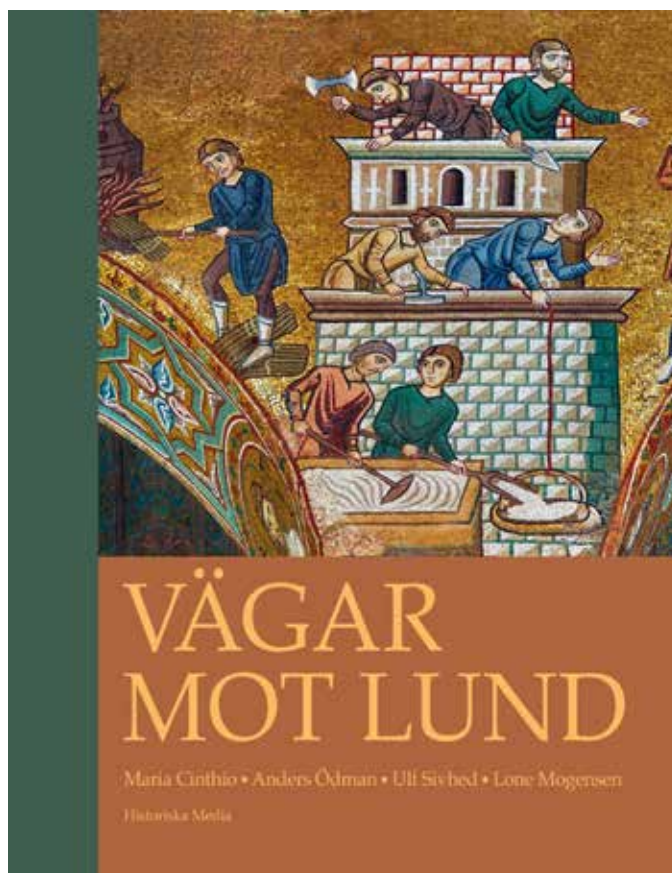
Genom noggranna uppmätningar av domkyrkan, analyser av material där man kunnat fastställa vilka stenbrott som användes, har Ödman rekonstruerat något som liknar ett modernt offerunderlag för byggnationen av domkyrkan. Med hjälp av historiska dokument visas vilka tekniska hjälpmedel som stod till förfogande. Detta har använts för att beräkna storleksordningen på de resurser i manskap, dragdjur, vagnar etc. som måste ha krävts för att genomföra bygget.

Stenbrotten vid Hallaröd ligger mer än 35 kilometer från Lund. Författaren gör troligt att det är oxar som är dragdjuren. Vagnarna var helt av trä. Hjulen var skivhjul, oftast av bok, eller ekerhjul med nav och lötar (de böjda delar som utgör delar av kransen på hjulet). Varken hjulringar eller skoningsringar av järn fanns på 1000-1100-talet. Hjulaxlar av järn omnämns först på 1400-talet. I den skånska landslagen från omkring 1215 skrivs att alla har tillstånd att ta trä i annans skog för att laga brusten hjulaxel. En antydning till vilka som tillverkade vagnar framgår av att det i trakten fanns en skatt på tillverkade hjul, något helt unikt för Skåne.

Polen var under tidig medeltid ledande gällande vagnstillverkning. Genom landet gick transitvägar mellan Västeuropa och Ryssland, från Nordeuropa till Svarta havet och Konstantinopel. Längs vägarna växte reparationsverkstäder ut till hela byar. Kan hantverkare därifrån ha importerats till Sverige, frågar sig författaren?

Vägarna i Skåne var mycket dåliga. Vid vadplatser har arkeologer funnit rester av hjul som fallit av då

hjulaxlarna brustit. Vagnarna klarade normalt inte en last som översteg 500 kg. Med specialvagnar och med hjälp av vagndragande arbetare kunde lasten vägas dubbla eller mer. Uppgifter från 1500-talet visar att polska dagsverkare tar sig fram 20-25 kilometer per dag med vagn lastad

med 400 kg. Någonstans på vägen, troligen i Trollenäs och Ellinge, har det funnits härbärge för kuskar och medhjälpare och bete och foder för djuren. Resan tur och retur tog alltså 4 dygn – för endast en enda kvader, en tillhuggen byggnadssten.

Domkyrkans sten väger minst 67 500 ton! Med 250 arbetsdagar per år skulle 4,5 ton byggnadsmaterial levereras varje dag under 60 år. Det blir nio vagnslaster varje dag.

Det krävdes ju också folk i stenbrotten, byggnadsarbetare i Lund, vagnstillverkare och jordbruk som kunde förse alla med mat. Man blir fascinerad av forskningsresultaten och teorierna om hur allt detta kunde fungera.

Boken har tillkommit som ett vetenskapligt projekt. Språkligt innebär detta att många facktermer används som kan vara svåra att förstå. Men texten är samtidigt enkelt berättande och väcker nyfikenhet för fortsatt läsning. Många kapitel är sammanfattningar av tidigare forskning. Men bokens helhetsgrepp ger en helt ny dimension på hur ett 60 år långt entreprenadprojekt kunde bedrivas under tidig medeltid, utan datorer och utan mobiltelefoner!

Lars-Åke Stenemo

ÅRSMÖTE DIS Syd

2019-03-31

Plats: Bellevue Park, Eddagatan 3, Malmö

Föredrag: *Gränslös forskning över Östersjön*, Jan-Åke Hager, ordförande i G-gruppen och *Nästa version av Disgen*, Torgny Larsson, DIS fadder

Tid: 13.00-16.00

Injudan finns på sidan 10.

DISTANSUTBILDNING I DISGEN 2018

För dig som inte kan komma till de olika träffar som DIS Syd arrangerar, erbjuder vi nu möjlighet till en lärarledd distansutbildning i grunderna för Disgen. Utbildningen är framtagen av DIS Filbyter. Mer information om distansutbildningen finns på sid 9.

Kontaktperson: Anders Lindberg, anders.lindberg@dis-syd.se, 0708-39 79 08.

ESLÖV

Plats: Medborgarhuset, ingång Södergatan 29 (sidoingång, 3:e våningen), Eslöv

Tid: 13.00-16.00

Obligatorisk anmälan (ange datum i ämnesfältet)

Kontaktperson: eslov@dis-syd.se

Kostnad: 40 kr inklusive kaffe, te och smörgås.

2019-03-30

DIS-träff

Tema: Anders Larsson visar Family Tree (DNA) och kopplingar till Disgen.

2019-04-06

DIS-träff

Tema: Anders Larsson hjälper dig städa din databas och rätta fel.

2019-04-27

DIS-träff

Tema: Forskningsstödet i Disgen (analyser och kontroller) med Anders Larsson

2019-05-04

DIS-träff

Tema: Patrik Hansson berättar om de senaste nyheterna i Disgen och svarar på frågor.

2019-05-25

DIS-träff

Tema: Anders Larsson svarar på inskickade frågor. Frågor skickas i god tid till eslov@dis-syd.se.

KLIPPAN

Plats: Åsbo Släkt- och folklivsforskarens lokal, Sågenhuset Ängelholmsgatan 9, Klippan

Tid: 18.30-21.00

Kontaktperson: Marie Munke, marie@dis-syd.se, 0703-44 21 12

2019-03-05

Workshop

Vi hjälper dig med Disgen. Marie Munke och Lena Ringbrant Ekelund hjälper till med frågor om Disgen, främst Disgen 2018. Tag gärna med egen dator.

2019-03-19

Workshop

Vi hjälper dig med Disgen. Marie Munke och Lena Ringbrant Ekelund hjälper till med frågor om Disgen, främst Disgen 2018. Tag gärna med egen dator.

2019-04-02

Workshop

Vi hjälper dig med Disgen. Marie Munke och Lena Ringbrant Ekelund hjälper till med frågor om Disgen, främst Disgen 2018. Tag gärna med egen dator.

2019-04-16

Workshop

Vi hjälper dig med Disgen. Marie Munke och Lena Ringbrant Ekelund hjälper till med frågor om Disgen, främst Disgen 2018. Tag gärna med egen dator.

KRISTIANSTAD

Nybörjarkurs i Disgen 2018

Studieförbundet Vuxenskolan och DIS Syd erbjuder en nybörjarkurs i Disgen 2018. Kursen pågår tre lördagar (23/3, 6/4 och 13/4) mellan 13.00 och 15.30 på Studieförbundet Vuxenskolan Östra Vallgatan 10, 1 tr i Kristianstad. Vi kommer att använda DIS Filbyters kursbok. Ni kommer att använda era egna datorer där ni har installerat Disgen 2018.

Kontaktperson: Mats J Larsson, mats@dis-syd.se, 0703-727501.

Vårprogrammet fortsätter på nästa sida

LUND

Plats: Arkivcentrum Syd, lokal Fasickeln, Porfyrvägen 20, Lund.

Tid: 14.00-17.30

Obligatorisk anmälan till Anders Lindberg, anders.lindberg@dis-syd.se, 0708-39 79 08

Kostnad: 40 kr inklusive kaffe, te och kaka.

2019-04-04

DIS-träff

Workshop: Få hjälp av en fadder. 20 platser. Först till kvarn.

Torgny Larsson, Magnus Hellblom och Anders Lindberg guidar och svarar på frågor.

MALMÖ

Plats: SeniorNet Malmö/DIS Syd, Bellevue Park, Eddagatan 3, Malmö (busslinje 1 från Triangeln)

Kontaktperson: Viveka Kristiansen, 0738-332464 viveka.kristiansen@skivarp.se.

Varje tisdag 13.00-16.00 Släktforskare/IT-café.

Några funktionärer finns på plats vid varje träff för att hjälpa medlemmar med Disgen och släktforskning och pröva-på-verksamhet för alla. Gör gärna ett studiebesök för att se vad DIS Syd kan erbjuda.

Kurser och olika arrangemang kommer att anordnas efter hand. För vidare information se vår hemsida och Facebook (se sid 2).

Vi är populära. Boka därför plats via www.kulturcentralen.se.

OLOFSTRÖM

Eftersom jag då och då är i Olofström, funderar jag på att arrangera en cirkel i Disgen2018 grund, om det finns intresserade. För medlemmar är cirkeln gratis. Cirkeln blir 5 träffar, dagtid måndagar, och du använder egen dator. Jag hjälper dig med att ladda ner Disgen 2018 och konvertera från Disgen 8 vid första träffen, innan vi kör igång med grunderna. Är du intresserad? Hör av dig så ska jag försöka arrangera en cirkel i Olofström. Kontaktperson: staffan@dis-syd.se

RONNEBY

Plats: ABF:s lokaler på Kungsgatan 2

Tid: 10.00-14.00

Kontaktperson: Bo Lundgren, bo@dis-syd.se, 0735-28 88 25. Ingen anmälan. Fika serveras till självkostnadspris.

Vårens tema är hur du använder Disgen 2018, erfarenheter och tips.

2019-03-09

2019-04-13

SÖLVESBORG

Plats: Folkets Hus ABF:s lokaler, Bancks väg 6

Tid: 16.00-19.00

Kontaktperson: Bo Lundgren, bo@dis-syd.se, 0735-28 88 25. Ingen anmälan. Fika serveras till självkostnadspris.

Vårens tema är hur du använder Disgen 2018, erfarenheter och tips.

2019-03-17

2019-04-28

DISkutabelt som pdf ?

Vi erbjuder nu möjligheten att få DISkutabelt som pdf istället för i tryckt form. Samtidigt som tidningen ges ut får du en e-post som innehåller pdf-filen. Detta ger både en minskad belastning på miljön och en kostnadsbesparing för föreningen.

Vill du ha tidningen i pdf? Skicka namn och gärna medlemsnummer till Staffan på staffan@dis-syd.se.

Tänk på att pdf-filen skickas till den e-postadress du har i DIS medlemsregister.

Håll medlemsregistret aktuellt !

Tänk på att hålla dina uppgifter aktuella och kompletta i medlemsregistret. Alla kontaktuppgifter är viktiga men kanske i synnerhet e-post-adressen, eftersom mer och mer information kommer via epost och i utskick från föreningen.

Självservice för medlemsregistret hittar du här på DIS hemsida: *DIS > Föreningen > Medlem > Självservice*. Här kan du se dina uppgifter i medlemsregistret; ändra dina uppgifter, byta lösenord m.m.

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning retur
med den nya adressen till:

DIS Syd
Porfyrvägen 20
224 78 Lund

B PP Sverige, Port Payé

Styrelse

Ordförande

Staffan Knös
Gångbrogatan 2
372 37 Ronneby
070-5951338
staffan@dis-syd.se

Vice ordförande

Lars-Åke Stenemo
Kasinogatan 1
211 44 Malmö
070-6581882
stenemo@dis-syd.se

Kassör

Marie Munke
Smålandsvägen 38
286 35 Örskälljunga
070-3442112
marie@dis-syd.se

Sekreterare, webmaster

Anders I Andersson
Svarvaregatan 6
216 18 Limhamn
0706-849685
webmaster@dis-syd.se

Utbildningsansvarig

Anders Lindberg
Luzernvägen 1 D
227 38 Lund
0708-397908
anders.lindberg@dis-syd.se

Ledamot

Bo Lundgren
Tosteborgsvägen 11
295 73 Nymölla
0735-28 88 25
bo@dis-syd.se

Ledamot

Kerstin Olsson
Östra Strööv 2602
241 91 Eslöv

Ledamot

Lena Ringbrant Ekelund
Kamrersgatan 17
264 31 Klippan
070-2320079
lena@dis-syd.se

Ledamot

Magnus Hellblom
Soldat Bohms gata 13
226 51 Lund
0733-360102
magnus@dis-syd.se

Faddrar

Disgen

Anders Larsson
Mellang 3 A lgh 1103
233 32 Svedala
anders@dis-syd.se

Disgen

Arne Sörlöv
Norra Alnaryd 216
370 33 Tving
0721-505333
arne.s@dis-syd.se

Disgen

Bengt Kjällerström
Östra Vallgatan 41
223 61 Lund
070-2703944
bengt@dis-syd.se

Disgen

Benny Olson
Göingegatan 26
291 38 Kristianstad
044-331103
benny@dis-syd.se

Disgen

Bo Lundgren
Tosteborgsvägen 11
295 73 Nymölla
0735-28 88 25
bo@dis-syd.se

Disgen

Carl Strandberg
Arkitektgatan 53
215 63 Malmö
0705-942775
carl@dis-syd.se

Disgen

Magnus Hellblom
Soldat Bohms gata 13
226 51 Lund
0733-360102
magnus@dis-syd.se

Disgen

Staffan Knös
Gångbrogatan 2
372 37 Ronneby
070-5951338
staffan@dis-syd.se

Disgen

Sven Kylefors
Norra Brunnsvägen 75
256 55 Helsingborg
070-3297345
sven@dis-syd.se

Disgen

Torgny Larsson
Östra Hyllievägen 17
216 21 Malmö
0707-414018
torgny@dis-syd.se

Karthantering och Disgen

Lena Ringbrant Ekelund
Kamrersgatan 17
264 31 Klippan
070-2320079
lena@dis-syd.se

Min Släkt

Lotta Sörensen
Nexövägen 27 C
294 35 Sölvesborg
0760-141262
lotta@dis-syd.se

Apple/Mac

Helge Olsson
Västergatan 28
231 70 Anderslöv
0410-20002
helge@dis-syd.se

Linux, Gramps

Thomas Björk
Jeppas gränd 1
243 30 Höör
077-3788685
thomas@dis-syd.se

Övriga funktionärer

Valberedning ordf

Christer Thörn
Perstorp 405
284 92 Perstorp
0709-967687
christer@dis-syd.se

Disbytombud

Kent Hektor
Götgängen 18
271 44 Ystad
0707-530201
kent@dis-syd.se

Redaktör

Mats J Larsson
Lekholms väg 35
291 46 Kristianstad
0703-727501
mats@dis-syd.se

Hedersordförande

Jan Nilsson
Lagerlöfs väg 14
245 32 Staffanstorp
046-255788
jan@dis-syd.se